

ประเด็น

“ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบเก็บภาษี ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างฐานภาษี แนวทางการขยายฐานภาษี ที่เหมาะสม มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการกระจายการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรม ”

ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็น:

รองศาสตราจารย์ ดร. เอื้ออารีย์ อังจะนิล
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เขียน/เรียบเรียง:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนัญญ์ เมฆหมอก
(นักวิชาการอิสระ)

สถานการณ์ปัจจุบัน

ระบบภาษีคือเครื่องมือสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของรัฐบาลในการหารายได้มาบริหารและพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและความเป็นธรรม การจัดเก็บภาษีเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างรายได้ที่สำคัญของรัฐ โดยรายได้ส่วนนี้รัฐบาลมีหน้าที่หลายประการในการทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหารายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ โดยแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาลมาจากกระทรวงการคลัง ประกอบด้วย 3 กรมหลัก ได้แก่ กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร ระบบการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศไทยมีการจัดเก็บภาษีอากรหลายประเภท โดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax - VAT) ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ ทั้งยังมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน เช่น การซื้อสินค้าหรือบริการก็จะมีภาษีมูลค่าเพิ่มเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ เป็นต้น ปัจจุบันไทยเก็บภาษีได้ราว 17% ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ขณะที่ประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีระบบสวัสดิการที่ดี เก็บได้ราว 40-50% ของ GDP ผู้เชี่ยวชาญธนาคารโลกเคยประเมินว่า ไทยมีศักยภาพที่จะเก็บภาษีเพิ่มขึ้นได้เป็น 25% ของ GDP การปฏิรูประบบภาษีจะช่วยให้เกิดการกระจายทรัพย์สินและรายได้ที่เป็นธรรม และทำให้มีงบประมาณไปใช้ให้บริการทางสังคมและสวัสดิการสังคม รวมทั้งลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ทางการศึกษา สุขภาพอนามัย ฯลฯ

การมีรายได้จากรายได้ที่เพียงพอช่วยหล่อเลี้ยงการทำงานของรัฐบาลและเปิดโอกาสให้รัฐบาลสามารถลงทุนในด้านต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ระบบภาษีที่ดีช่วยสร้างความเป็นไปได้ในการพัฒนาประเทศและยังช่วยแก้ปัญหาในหลายด้าน เช่น ช่วยกระจายรายได้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในระดับท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการเสนอให้มีการปฏิรูปภาษีและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบเก็บภาษีมาโดยตลอด ตามลักษณะสำคัญของกฎหมายภาษีอากรที่มีความเป็นพลวัต (dynamic) สามารถเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาได้ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ “ยุคเศรษฐกิจแบบดิจิทัล” (Digital Economy) ดังนั้น การศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบเก็บภาษี ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างฐานภาษี แนวทางการขยายฐานภาษีที่เหมาะสม และมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการกระจายการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรมจึงมีความสำคัญเพื่อที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีของรัฐบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัญหาของการจัดสรรงบประมาณ และการบริหารจัดการงบประมาณ

แนวคิดเรื่องระบบภาษีในประเทศไทยนั้น มีการให้อำนาจฝ่ายบริหารในการจัดเก็บภาษีอย่างมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศจะพบว่า บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติในเรื่องภาษีในฐานะที่เป็นตัวแทนประชาชนจะมีมาก ตัวอย่างเช่น การที่ฝ่ายนิติบัญญัติต้องให้ความยินยอมแก่ฝ่ายบริหารในแต่ละปีก่อนว่าจะให้จัดเก็บภาษีเป็นจำนวนเท่าใด ก่อนจะไปยังการอนุมัติงบประมาณฝั่งรายจ่าย ในขณะที่บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติในประเทศไทยคือการอนุมัติเฉพาะงบประมาณรายจ่ายตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบประมาณแบบขาดดุล) แต่อำนาจการจัดเก็บภาษีในแต่ละปีจะดำเนินการโดยฝ่ายบริหารผ่านทางประมวลรัษฎากรที่ใช้กันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2481 เนื่องจากมองว่าประมวลรัษฎากรได้เคยผ่านความยินยอมของฝ่ายนิติบัญญัติมาแล้ว ดังนั้นการจัดเก็บภาษีของประเทศไทยจึงมิได้มีลักษณะเป็นการได้รับความยินยอมจากประชาชนแบบปีต่อปี ส่งผลให้ความเชื่อมโยงถึงที่มาที่ไปในการจัดเก็บภาษีของรัฐกับประชาชนจึงมีน้อย รวมถึงความสม่ำเสมอในการติดตามตรวจสอบจากภาคสังคมหรือประชาชนไปยังการใช้อำนาจในการจัดเก็บภาษีของรัฐด้วย โดยสามารถสรุปปัญหาสำคัญได้ดังนี้

2.1 การจัดเก็บภาษีของรัฐในแต่ละปีเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายรัษฎากรซึ่งเป็นกฎหมายที่มีการใช้กันมายาวนาน โดยถือว่าฝ่ายนิติบัญญัติรับรองอำนาจการจัดเก็บภาษีอยู่แล้ว ทำให้อำนาจที่ฝ่ายบริหารทำการจัดเก็บภาษีมีความต่อเนื่อง ไม่เกิดการสะดุดลงจากการทักท้วงโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือประชาชน ส่งผลให้สถานการณ์โดยรวมรัฐจึงไม่ได้รับฟังหรือสนใจมากนักว่าประชาชนจะมีความเห็นอย่างไร ทั้งๆ ที่ประชาชนควรต้องได้รับทราบความเป็นไปของการจัดเก็บภาษีในแต่ละปี เช่น ในสมัยหนึ่งได้มีข้อเสนอจากงานวิจัยให้จัดเก็บภาษีคนโสด กลายเป็นกระแสสังคมนำมาสู่การวิพากษ์วิจารณ์และต่อต้านอย่างกว้างขวางจนต้องยุติเรื่องดังกล่าวไป ทั้งที่รัฐเองนั้นยังมีได้นำมาผลักดันเป็นนโยบายแต่อย่างใด ตัวอย่างดังกล่าวสะท้อนว่าการจัดเก็บภาษีเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ย่อมกระทบประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ

2.2 กระบวนการงบประมาณของประเทศไทยมุ่งไปที่รายจ่ายหรืองบประมาณฝั่งขาออกเป็นหลัก รายได้จาก

การจัดเก็บภาษีเป็นเพียงเอกสารประกอบการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ ในขณะที่กฎหมายงบประมาณรายจ่ายประจำปีแสดงให้เห็นเฉพาะตัวเลขหรือจำนวนเงินว่าแต่ละกระทรวงได้รับงบประมาณเพื่อนำไปใช้จ่ายของปีนั้นๆ เป็นจำนวนเท่าใด รัฐสภาจึงกลายเป็นพื้นที่เพื่ออภิปรายชี้แจงของฝ่ายบริหารหรือหน่วยรับงบประมาณเป็นหลัก ประชาชนแทบไม่สามารถทราบได้เลยว่าภาษีที่ตนจ่ายให้รัฐในแต่ละปีได้ก่อให้เกิดอะไรตอบแทนกลับมา ด้วยเหตุนี้ หากขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีการอภิปรายและชี้แจงข้อมูลเรื่องรายได้จากภาษีมากขึ้น จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ถึงนโยบาย ตัวเลข ผลกระทบ สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันรายได้หรือการทำงานของรัฐตามที่เป็นจริงมากขึ้น

2.3 โครงสร้างทางภาษีของประเทศไทยยังไม่สามารถทำการจัดเก็บรายได้ได้อย่างเต็มที่ในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น

(1) ภาษีทรัพย์สินยังมีการจัดเก็บจากฐานที่ไม่หลากหลาย มีข้อสังเกตว่า พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นภาษีฐานทรัพย์สินประเภทหนึ่งนั้น รัฐได้ใช้ระยะเวลาในการผลักดันกฎหมายฉบับนี้อย่างยาวนาน และเมื่อมีการใช้บังคับจริง อัตราการจัดเก็บก็มิได้ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บภาษีประเภทนี้มีรายได้มากนัก ฐานภาษีทางทรัพย์สินสะท้อนการหารายได้ของรัฐจากความมั่งคั่งของผู้ถือครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ดังนั้น การตรากฎหมายประเภทนี้ ทั้งในเรื่องอัตราหรือฐานภาษีมักเกิดแรงต้านจากกลุ่มนายทุน การที่กฎหมายประเภทดังกล่าวได้ค้างพิจารณาอยู่ในสภาเป็นเวลานาน ตลอดถึงมีการแก้อัตราการจัดเก็บ จนทำให้รายได้เข้าสู่รัฐมีไม่มากนัก ย่อมก่อให้เกิดคำถามไปยังแนวคิดของกลุ่มบุคคลที่อยู่ในกระบวนการนิติบัญญัติซึ่งมีอำนาจตรากฎหมายดังกล่าว ว่ามองภาษีทรัพย์สินเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำให้กับสังคมหรือไม่ อย่างไร

(2) ภาษีเงินได้นิติบุคคลมีการลดอัตรารอง จากเดิมร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 25 จนเหลือร้อยละ 20 นั้น ก็เพื่อดึงดูดนักลงทุนทั้งในไทยและต่างประเทศให้มาลงทุน แม้ทำให้รัฐจัดเก็บภาษีได้น้อยลงแต่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่แตกต่างกับอัตราของประเทศ

เพื่อนบ้านมากนัก การที่อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่แตกต่างกันระหว่างประเทศใกล้เคียงเหล่านี้ ทำให้รัฐไทยต้องดำเนินนโยบายด้านอื่นๆ ประกอบกันเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาด้วย เช่น พัฒนาระบบสาธารณสุขไปรษณีย์ขั้นพื้นฐาน

(3) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีผู้แบกรับภาระน้อยเกินไป หากประเทศไทยมีจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยทำงานประมาณ 40 ล้านคน ปัจจุบันมีจำนวนผู้ที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพียงประมาณ 4-5 ล้านคน สะท้อนว่ามีประชาชนจำนวนน้อยมากที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับรัฐ นอกจากนี้เงื่อนไขการหักลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีมีหลายประเภท ทำให้ผู้มีเงินได้สูงสามารถช้อกงกองทุนเพื่อหักลดหย่อนภาษี การจัดเก็บรายได้ในส่วนนี้จึงลดลงด้วย เช่นนี้แล้ว หากรัฐอยากเพิ่มรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจึงจำเป็นต้องทบทวนและหาวิธีการดึงผู้มีเงินได้เข้ามาอยู่ในระบบการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มากขึ้น (เชิงแนวราบ) โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษีแต่อย่างใด (เชิงแนวตั้ง) รวมถึงพิจารณาบรรดามาตรการการหักลดหย่อนหรือยกเว้นการจัดเก็บภาษีว่ายังมีความจำเป็นหรือไม่ แค่นั้น เพียงใด

(4) ฐานข้อมูลของรัฐเกี่ยวกับรายได้ของประชาชนยังไม่มีระบบที่สมบูรณ์เพียงพอ โดยเฉพาะข้อมูลรายได้จากภาคเศรษฐกิจนอกระบบ ทำให้รัฐไม่สามารถประมวลข้อมูลด้านรายได้ที่แท้จริงของประเทศในการจัดเก็บภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยได้ กรณีดังกล่าว หากย้อนกลับไปช่วงสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 รัฐต้องให้การช่วยเหลือไปยังประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างๆ ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นเช่นการประกอบธุรกิจหรือกิจการต่างๆ เหล่านี้ อาจมีประโยชน์นำมาพัฒนาเป็นฐานข้อมูลของประชาชนให้เข้ามาในระบบภาษีได้หรือไม่ ซึ่งการนำข้อมูลเกี่ยวกับรายได้หรือ กิจการของประชาชนเข้าสู่ระบบภาษี มิได้หมายความว่าบุคคลผู้นั้นต้องเสียภาษีให้กับรัฐเสมอไป แต่หากเมื่อใดก็ตามที่เงินได้มีจำนวนถึงเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้ก็เสียให้กับรัฐในทางตรงกันข้าม หากเมื่อใดบุคคลเหล่านี้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ฐานข้อมูลที่ถูกบูรณาการไปยังหน่วยงานของรัฐไว้อยู่แล้ว ก็จะกลับมาให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้นั้น เพื่อความสะดวก ลดต้นทุนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชนไม่ต้องยืนยันซ้ำซ้อนอีก ทั้งนี้ ขอเน้นว่าการจัดเก็บภาษีในอัตราสูงหรือไม่นั้น ไม่สำคัญเท่ากับการดึงจำนวนคนให้เข้ามาเสียภาษีในระบบให้มากขึ้น โดยที่อัตราภาษีอาจไม่สูงมากนักก็ได้

แนวทางการขยายฐานภาษีที่เหมาะสม มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการกระจายการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรม

สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดระบบเก็บภาษีและแนวทางการขยายฐานภาษีที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการกระจายการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรมนั้น จะต้องพิจารณาถึงแนวคิดในการทำงานของการจัดเก็บภาษีว่ามีลักษณะอย่างไร ดังพบว่าประเทศไทยให้อำนาจกับฝ่ายบริหารคือรัฐบาลเป็นอย่างมาก จึงควรที่จะเปลี่ยนระบบคิดโดยเพิ่มพื้นที่ของการสนทนาและสื่อสารอย่างเป็นระบบมากขึ้นในสภา กล่าวคือควรมีการพิจารณาการจัดเก็บภาษีแบบปีต่อปี โดยต้องได้รับความยินยอมจากฝ่ายนิติบัญญัติที่เป็นตัวแทนของภาคประชาชนในการตรวจสอบและพิจารณาให้การอนุมัติฝ่ายบริหารในการจัดเก็บรายได้จากภาษี

ปัจจุบัน รายได้จากการจัดเก็บภาษีในประเทศไทยยังถือว่าเก็บได้ค่อนข้างน้อยกว่าที่ควรจะเป็น สาเหตุสำคัญคือ

(1) โครงสร้างฐานภาษีในประเทศไทยยังเข้าถึงคนวัยทำงานได้น้อยกว่าสภาพจริง ดังพบว่ามีจำนวนผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่มากนัก แต่คนอีกจำนวนมากไม่เสียภาษีประเภทนี้ จึงจำเป็นต้องขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมคนทำงานมากขึ้น

(2) การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มปัจจุบันในอัตราร้อยละ 7 ทั้งที่กฎหมายได้ให้อำนาจรัฐจัดเก็บได้ถึงร้อยละ 10 การเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มแม้มีข้อโต้แย้งว่าอาจเกิดความไม่เป็นธรรม เนื่องจากเป็นการจัดเก็บภาษีที่ประชาชนทุกสถานะทางเศรษฐกิจได้รับผลกระทบ แต่หากรัฐใช้วิธีการจัดกลุ่มสินค้าหรือบริการที่ควรขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น เพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าหรือบริการกลุ่มฟุ่มเฟือย (Luxury) เป็นร้อยละ 8

โดยระบุว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นจะนำไปใช้ในการกิจการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างยั่งยืน เช่น รัฐจะนำไปสวัสดิการในเรื่องใดบ้าง เช่นนี้แล้วรัฐจะมีรายได้เพิ่มขึ้นและลดการโต้แย้งของประชาชนจากการขึ้นอัตราภาษีประเภทดังกล่าวได้

(3) การหักลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีในประเทศไทยมีหลากหลายรูปแบบ ทำให้เจ้าของธุรกิจหรือนายทุนต่างสามารถหักลดหย่อนภาษีได้เป็นจำนวนมาก กระทบต่อรายได้ของรัฐ เช่น การหักลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI ทำให้ที่ผ่านมารัฐมีรายจ่ายทางภาษี (tax expenditure) มูลค่าหลายแสนล้านบาท การที่รัฐสูญเสียรายได้เพื่อส่งเสริมการลงทุนมาเป็นระยะเวลายาวนาน รัฐควรทบทวนถึงประโยชน์ด้านอื่นๆ ว่าได้กลับมาด้วยหรือไม่ เช่น มีการเพิ่มทักษะของแรงงานที่เป็นลูกจ้างในกิจการที่ต่างชาติมาลงทุนหรือไม่ หรือมีการพัฒนาแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีระหว่างกิจการที่มาลงทุนกับหน่วยงานของไทยมากนักน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ การสื่อสารอย่างสม่ำเสมอของรัฐไปยังประชาชนเกี่ยวกับข้อมูลเรื่องภาษีมีความสำคัญ โดยปกติแล้วประชาชนไม่ค่อยได้รับทราบข้อมูลในส่วนนี้ ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางภาษี เช่น การจะต่ออายุพระราชกฤษฎีกาการจกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 หรือไม่

บทสรุป

การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระบบเก็บภาษี เพื่อให้เกิดการกระจายการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรมเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาให้เท่าทันกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบโจทย์การสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนได้ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงระบบภาษีโดยเฉพาะการเพิ่มภาษีมักจะถูกมองด้วยความกังวลว่าจะสร้างผลกระทบทางลบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ความล้มเหลวในการปรับปรุงระบบภาษีมักก่อให้เกิดผลเสียต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจได้เช่นกัน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ “ยุคเศรษฐกิจแบบดิจิทัล” (Digital Economy) จำเป็นที่จะต้องมีการหาแนวทางที่ถูกต้องในการบริหารจัดการด้านการเก็บภาษีให้เป็นระบบ โดยแนวทางสำคัญในการจะทำให้ระบบภาษีช่วยเสริมการเติบโตที่ยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจไทยประกอบไปด้วยสองประเด็นหลัก ประเด็นแรกคือการสร้างความยั่งยืนทางการคลัง และประเด็นที่สองก็คือการใช้ระบบ

ประชาชนจะต่อต้านด้วยเหตุผลบางส่วนว่า จ่ายภาษีเพิ่มแต่สิ่งที่พวกตนได้รับจากการบริการของรัฐไม่สมเหตุผล เช่น ระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศยังไม่ทั่วถึง หากเปรียบเทียบกับรัฐสวัสดิการแถบสแกนดิเนเวียแม้การจัดเก็บภาษีมีอัตราสูงมาก แต่เมื่อประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจนว่าตนได้รับการดูแลจากรัฐอย่างดี ย่อมตามมาด้วยการยอมรับหน้าที่ในการเสียภาษีแม้เป็นอัตราที่สูง ดังนั้นความโปร่งใสและการสื่อสารของรัฐต่อประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้กฎหมายภาษี เช่น ประมวลรัษฎากรมีความซับซ้อน ทำความเข้าใจยาก เปิดช่องให้เกิดการตีความใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ค่อนข้างมาก ทั้งที่กฎหมายประเภทนี้ประชาชนควรอ่านเข้าใจได้ไม่ยากนัก

ประเด็นสุดท้าย รัฐต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางภาษีของประชาชน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการทำงานร่วมกัน การเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวจะทำให้รัฐสามารถคาดการณ์ได้แม่นยำว่ารายได้จากการจัดเก็บภาษีในแต่ละปีจะมีเป็นจำนวนเท่าใด สร้างความยั่งยืนทางการคลังสาธารณะมากกว่าการใช้เครื่องมือทางการคลังในรูปแบบการกู้ยืมเงินหรือก่อหนี้สาธารณะ ทั้งนี้ การปฏิรูประบบภาษีทั้งระบบจะเกิดขึ้นได้ รัฐต้องมีเจตจำนงทางการเมือง (political will) ที่นิ่ง ชัดเจน ต่อเนื่องและสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

ภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจในการลงทุน โดยทั้งสองประเด็นจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการที่รัฐจะได้ประโยชน์สูงสุดเพื่อนำรายได้นั้นมาบริหารประเทศและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ที่สำคัญจะต้องมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีให้เข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึงด้วย

รองศาสตราจารย์ ดร. เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล

รศ.ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จบการศึกษาระดับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโท DEA de Droit public, Universite d' Aix-Marseille III ประเทศฝรั่งเศส และปริญญาเอก Docteur en Droit Section droit public et Sciences Juridiques et Politiques (Mention Tres honorable), Universite d' Aix-Marseille III ประเทศฝรั่งเศส

รศ.ดร.เอื้ออารีย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน กฎหมายการคลัง กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ กฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

www.pru-research.com

www.nrct.go.th

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

196 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม 10900

196 Phahonyothin Rd., Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

Tel : 0 2579 1370-9 / 0 2561 2445